

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/miejsca-pamieci/9646,WITKOWO-miasto-w-powiecie-gnieznienskim.html>
26.04.2024, 11:57

WITKOWO (miasto w powiecie gnieźnieńskim)

1. Na dawnym nowym rynku, noszącym dziś nazwę parku Kościuszki, odsłonięto 13 X 1968 r. (w czasie obchodów 600-lecia Witkowa) pomnik w formie strzelistego słupa z elementów betonowych (obecnie otynkowanych), tworzących w przekroju kształt krzyża. Na wysokości około 2 m umieszczono na nim metalowe płaskorzeźby i tablice z napisami ku czci Tadeusza Kościuszki, a także witkowian uczestniczących w walkach o wolność Ojczyzny, powstańców wielkopolskich, żołnierzy Września, więźniów obozów koncentracyjnych, żołnierzy polskich i radzieckich, partyzantów, bohaterów walk o wyzwolenie narodowe i społeczne oraz poległych za umacnianie władzy ludowej. Od strony północnej znajduje się płaskorzeźba z krzyżem powstańczym i głowami dwóch powstańców. Po odrestaurowaniu monument odsłonięto ponownie 11 XI 1993 r. jako pomnik powstańców wielkopolskich i poległych w obronie Ojczyzny. W

2005 r. umieszczono na nim nowe tablice, w 2009 r. odnowione zostało otoczenie pomnika.

2. Na budynku Banku Spółdzielczego (Stary Rynek 14) 11 XI 1988 r. odsłonięto metalową tablicę ozdobioną krzyżem powstańczym.

Upamiętnia ona podpisanie w tym miejscu 29 XII 1918 r. kapitulacji przez kompanię Grenzschutzu, w wyniku czego Witkowo uzyskało wolność.

3. W głębi cmentarza parafialnego, w jego wschodniej części, spoczywa w grobie rodzinnym Franciszek Świerkowski (1870-1939), rozstrzelany przez hitlerowców za udział w powstaniu wielkopolskim (patrz Mielżyn). Na mogile ustawiono zwieńczony krucyfiksem betonowy nagrobek, na którego prawej stronie znajduje się tablica z informacją o zamordowanym powstańcu.

